

Kitsaskohad ja sekkumised kalanduses

Eesmärgid:

1. Kalandus- ja vesiviljelussektor on konkurentsivõimeline ja suure ekspordipotentsiaaliga
2. Jätkusuutliku kalandus- ja vesiviljelussektori toodang on kvaliteetne ja kõrge lisandväärtusega

Vähene tootearendus ja madal tootlikkus

(SWOT ja olukorrakirjeldus - vähekasutatud liigid, külmutatud kilu räim, olemasoleva bioloogilise ressursi 100% kasutus, tootearendusse investeeritud suhteliselt vähe, ei suudeta toodangut väärindada; tootearendus ei ole piisav, et kasutada ära kogu toodang (kalanahad, sisikond, silmad jne)

- Uue õigusliku regulatsiooni loomine
- Olemasolevate vahendite (sh õigusaktide) rakendamise jätkamine ja/või parem rakendamine
 - Innovatsioonimeetmete parem rakendamine, investeeringute soodustamine efektiivsemaks tootmiseks ja toodangumahu suurendamiseks
 - Kalanduse CLLD ja selle jätkuv suunitlus töötlemisele
- Avalikkuse, seotud osapoolte, sihtgrupi teavitamine, nõustamine ja juhiste andmine
 - Sektori koolitus- ja nõustamistegevusega jätkamine (Kalanduse Teabekeskus)
- Rahaline sekkumine
 - Investeeringud teadus- ja arendustegevustesse (uute tehnoloogiate arendamine, uute toodete arendamine inimtoiduks ja teisteks toodeteks nagu nt farmaatsia, loomatoit, biomeditsiin vms)
- Vabatahtlikud kokkulepped
 - Sektori koostöö ja sektori koostöö TA asutustega
- Mitte midagi tegemine ehk olemasoleva olukorra säilitamine
- Muu sekkumine (täpsusta)
 - Sektorite vaheline koostöö (IT, logistika jt)

Tööjõupuudus ja tööjõu vananemine sektoris

(SWOT ja olukorrakirjeldus: kaugpüügis puudu kesk-erihariduse spetsiifiline õpe, raske töö ei ole noortele atraktiivne, kompetentse tööjõu puudus vesiviljeluses (veterinaarid ja konsulendid vesiviljeluses), rahuldamata on nõudlus oskustööjõu osas)

- Uue õigusliku regulatsiooni loomine
- Olemasolevate vahendite (sh õigusaktide) rakendamise jätkamine ja/või parem rakendamine
 - Olemasolevate püügivõimaluste jaotussüsteemis eelisjuurdepääs noortele (ranna- ja sisevete kalandus)
- Avalikkuse, seotud osapoolte, sihtgrupi teavitamine, nõustamine ja juhiste andmine
 - Valdkonna propageerimine (Kalanduse Teabekeskus koostöös koolide ja ettevõtjatega)
- Rahaline sekkumine
 - Tulevikus stipendiumi andmine erialaspetsialistide koolitamiseks (vesiviljelus, kaugpüük)
 - Koolitustoetus
 - Praktikatoetus
- Vabatahtlikud kokkulepped
 - Sektori koostöö õppeasutustega
- Mitte midagi tegemine ehk olemasoleva olukorra säilitamine
- Muu sekkumine (täpsusta)
 - Konkurentsivõimeline töötasu sektoris

Ettevõtete vähene investeerimissuutlikus

(SWOT ja olukorrakirjeldus – käibevahendite vähesus vesiviljeluses, madal investeerimisvõimekus rannapüügis, puuduvad majandusalased teadmised toodangu realiseerimisel)

- Uue õigusliku regulatsiooni loomine
- Olemasolevate vahendite (sh õigusaktide) rakendamise jätkamine ja/või parem rakendamine
- Avalikkuse, seotud osapoolte, sihtgrupi teavitamine, nõustamine ja juhiste andmine
 - Kalanduse Teabekeskuse (kalandusvõrgustiku) tegevuste jätkamine kalanduse algatusrühmadega, sektori koolitustegevused
- Rahaline sekkumine
 - Finantsinstrument
 - Kalanduse CLLD (koostöö väärimdamisel ja turustamisel, sissetulekute suurendamine läbi mitmekesistamise)
- Vabatahtlikud kokkulepped
 - Sektori koostöö
- Mitte midagi tegemine ehk olemasoleva olukorra säilitamine
- Muu sekkumine (täpsusta)

Ühistegevuse erinev tase sektoris

(SWOT ja olukorrakirjeldus: rannakalanduses vähene koostöö töötlemises ja turustamises, vesiviljelussektori killustatus, TO'd)

- Uue õigusliku regulatsiooni loomine
- Olemasolevate vahendite (sh õigusaktide) rakendamise jätkamine ja/või parem rakendamine
 - Tootjaorganisatsioonide ja kalanduse algatusrühmade ja kalanduspiirkonna strateegiate rakendamise toetamine läbi erinevate EMKF meetmete, soosides ühisinvesteeringuid
- Avalikkuse, seotud osapoolte, sihtgrupi teavitamine, nõustamine ja juhiste andmine
 - Sektori koolitamise ja nõustamistegevuse jätkamine (Kalanduse Teabekeskus)
- Rahaline sekkumine
 - Tegevuskavade toetus TO'dele
 - Kalanduse CLLD
 - Kalanduse Teabekeskus
- Vabatahtlikud kokkulepped
 - Sektori koostöö
- Mitte midagi tegemine ehk olemasoleva olukorra säilitamine
- Muu sekkumine (täpsusta)

Vähesel määral uute liikide kasvatamine, sh avamerel

(SWOT ja olukorrakirjeldus: puudulik metoodika vetika- ja molluskite kasvatamisel - väike toodangu maht, tekkinud on huvi vetikate ja karpide kasvatamise vastu, vähesel määral on hakatud katsetama uute kalaliike kasvatamisega)

- Uue õigusliku regulatsiooni loomine
- Olemasolevate vahendite (sh õigusaktide) rakendamise jätkamine ja/või parem rakendamine
 - KEM, MKM, RAM ja MEM valitsusalade koostöö parendamine vesiviljeluse arendamisel (hoonestuslubade protsess, ehituslubade protsess, vesiviljeluse tegevuskeskkonna kujundamine, koostoimelised lahendused, keskkonnameetmed)
- Avalikkuse, seotud osapoolte, sihtgrupi teavitamine, nõustamine ja juhiste andmine
 - Sektori koolitamise ja nõustamistegevuse jätkamine (Kalanduse Teabekeskus)
- Rahaline sekkumine
 - Teadus- ja arendustegevuste rahastamine (näiteks: uute liikide kasvatus- ja kasutustehnoloogiad)
- Vabatahtlikud kokkulepped
 - Sektori koostöö
- Mitte midagi tegemine ehk olemasoleva olukorra säilitamine
- Muu sekkumine (täpsusta)

Toodangu maht ja kvaliteet ei ole piisav töötlejatele

(SWOT ja olukorrakirjeldus: rajatud tootmisvõimsuste maht ei ole toodanguks realiseerunud, kõikuv toodangu kvaliteet, kasvatavate liikide osas ei suudeta rahuldada töötlejate tooraine vajadust)

- Uue õigusliku regulatsiooni loomine
- Olemasolevate vahendite (sh õigusaktide) rakendamise jätkamine ja/või parem rakendamine
 - KEM ja MEM valitsusalade koostöö parendamine vesiviljeluse arendamisel (nt. saastetasud)
- Avalikkuse, seotud osapoolte, sihtgrupi teavitamine, nõustamine ja juhiste andmine
 - Sektori koolitamise ja nõustamistegevuse jätkamine (Kalanduse Teabekeskus)
- Rahaline sekkumine
 - Keskkonnasõbralikud tehnoloogiad
 - Energiasääst
 - Finantsinstrument
- Vabatahtlikud kokkulepped
 - Sektori koostöö ja ühise kvaliteedistandardi loomine kasvatatud kalale
- Mitte midagi tegemine ehk olemasoleva olukorra säilitamine
- Muu sekkumine (täpsusta)

Kalatoodete vähene tarbimine võrreldes EL keskmisega

(SWOT ja olukorrakirjeldus: Eestis ei ole kala tarbimine viimase kolme aastaga oluliselt muutunud, nõudlus kalatoodete järgi (tarbimise kasv); tarbijateadlikkus kala tervislikkuse kohta; tarbija vastuvõtlikus uutele toodetele)

- Uue õigusliku regulatsiooni loomine
- Olemasolevate vahendite (sh õigusaktide) rakendamise jätkamine ja/või parem rakendamine
 - SOM, MEM, KEM, HTM valitsusalade koostöö parendamine tarbijateadlikkuse suurendamisel (tarbijateadlikkus kala tervislikkuse, varude säästva majandamise, kala kui väärtuslik toit koolis ja lasteaias, jms)
- Avalikkuse, seotud osapoolte, sihtgrupi teavitamine, nõustamine ja juhiste andmine
 - Kala ja kalatoodete tarbimise propageerimisega seotud tegevused (sotsiaalmeedia, osalemine messidel/festivalidel, kala teemalised õpitoad lastele ja täiskasvanutele jne) (Kalanduse Teabekeskus)
- Rahaline sekkumine
 - Uued turud jt turustamismeetmed
- Vabatahtlikud kokkulepped
 - Sektori koostöö
- Mitte midagi tegemine ehk olemasoleva olukorra säilitamine
- Muu sekkumine (täpsusta)

Teaduspotsiaali vähene kaasamine

(SWOT ja olukorrakirjeldus: olemasoleva teaduspotsiaali kaasamine bioloogilise ressursi komplekseks ja jäätmevabaks ärakasutamiseks ning rakendusteaduse parem ärakasutamine ettevõtte jaoks on jätkuvalt aktuaalne)

- Uue õigusliku regulatsiooni loomine
- Olemasolevate vahendite (sh õigusaktide) rakendamise jätkamine ja/või parem rakendamine
 - Parema tasakaalu alus- ja rakendusteaduse investeeringute vahel
 - Riiklikud investeeringud TA'sse korrelatsioonis ettevõtluse vajaduste ja investeeringutega
 - Selgem fookus uuringute rahastamisel
 - Riiklik TA rahastamine senisest enam kättesaadavamaks rahvusvaheliseks koostööks ja väliseksperptide kasutamiseks
- Avalikkuse, seotud osapoolte, sihtgrupi teavitamine, nõustamine ja juhiste andmine
- Rahaline sekkumine
 - TA ja innovatsioonimeetmed
 - Rahvusvahelise teaduskoostöö rahastamine (näiteks RUP)
- Vabatahtlikud kokkulepped
 - Ülikoolide ja ettevõtete tihedam ja praktilisem koostöö
- Mitte midagi tegemine ehk olemasoleva olukorra säilitamine
- Muu sekkumine (täpsustada)
 - Ettevõtjate huvi ja osalemine teadusprojektides üheks peamiseks kriteeriumiks riiklikult rahastatavate projektide valikul

Eksport

(SWOT ja olukorrakirjeldus: Eesti kala ja vesiviljelustoodete isevarustatuse tase oli 2017. aastal 530%, kalatööstused on selgelt suunatud ekspordile, mille osakaal kogumüügitulus oli 2016. aastal 64%, kalatöötajate peamiseks ekspordi mõjutajaks just viimastel aastatel on olnud Venemaa poolt 2014. aasta augustis kehtestatud embargo, kilu- ja räimetoodele on aktiivselt uusi turuväljundeid otsitud nii Aasiast kui Aafrikast)

- Uue õigusliku regulatsiooni loomine
- Olemasolevate vahendite (sh õigusaktide) rakendamise jätkamine ja/või parem rakendamine
- Avalikkuse, seotud osapoolte, sihtgrupi teavitamine, nõustamine ja juhiste andmine
- Rahaline sekkumine
 - Töötlemise (TO ühisinvesteeringud) ja turustamise meetmed
- Vabatahtlikud kokkulepped
 - Jätkuv TO'de koostöö, töötlemisettevõtete koostöö
- Mitte midagi tegemine ehk olemasoleva olukorra säilitamine
- Muu sekkumine (täpsusta)